

3.3. WODY POWIERZCHNIOWE, ODPROWADZENIE WÓD DESZCZOWYCH

Gmina Gdańsk położona jest na wzgórzach morenowych (Górny Taras), na nizinnych terenach nadmorskich (Dolny Taras) oraz terenach depresyjnych (Żuławy Gdańskie).

Pod względem hydrograficznym miasto dzieli się na szereg zlewni, z których wody gruntowe i deszczowe odprowadzane są do wód powierzchniowych :

- grawitacyjnie, między innymi do - Potoku Oliwskiego (Jelitkowskiego), rowu i kolektora Kołobrzaska, Potoku Strzyża (Bystrzec I), Potoku Królewskiego (Bystrzec II), Potoku Jaśkowego, Potoku Siedlickiego, Potoku Oruńskiego, Kanału Raduni, rzeki Motławy,
- mechanicznie, poprzez pompowanie melioracyjne - do rzek : Martwej Wisły, Motławy, Raduni, Optywu Motławy, Czarnej Lachy.

W granicach Gminy znajdują się następujące poldery : Orunia, Olszynka, Rudniki, Niegowo, Płonia Mała, Letniewo, Stogi, Sobieszewo.

Lokalnie z nisko położonych rejonów miasta, również część wód burzowych jest odprowadzana przy pomocy pompowni („Kliniczna”, „Rzeczypospolitej”, „Brzeźno”, „Litewska”, „Radunia”).

Specyficzny układ hydrograficzny miasta jest przyczyną szeregu problemów w zakresie gospodarki wodnej.

Do głównych należą:

- potencjalne zagrożenie powodziowe ze strony wezbrań sztormowych, spływu wód roztopowych i deszczy nawalnych,
- podtopienie terenów Dolnego Tarasu na skutek stałego podnoszenia się poziomu wód gruntowych.

Gdańsk chroniony jest od powodzi następującymi urządzeniami osłony przeciwpowodziowej (zał. mapa zagrożeń i elementów ochrony przeciwpowodziowej m. Gdańska):

- wrotami przeciwsztormowymi Grodza Kamienna i Wrota Żuławskie zlokalizowanymi odpowiednio na Motławie i Optywie Motławy oraz wrotami zlokalizowanymi na Rozwójce (Kanałe Pleniewskim) w ul. Sztutowskiej,
- śluzą w Przegalinie i lewostronnym wałem Wisły, wałami Martwej Wisły oraz wałami wewnętrznymi Żuław Gdańskich,
- pompowniami melioracyjnymi,
- zbiornikami retencyjnymi na potokach spływających z Górnego Tarasu oraz na kolektorach deszczowych (zał. zestawienie istniejących zbiorników retencyjnych).

Administratorami wód powierzchniowych oraz ww. urządzeń znajdujących się w granicach Gminy Gdańsk są: Miasto Gdańsk, Urząd Morski, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdanskum oraz Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego w Gdańsku.

Utrzymaniem i eksploatacją kanalizacji deszczowej oraz urządzeń osłony przeciwpowodziowej należących do Miasta Gdańska zajmuje się spółka z o.o. „Gdańskie Melioracje”.

Utrzymanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych (rowy, stawy, dreny) należy do właścicieli posesji, na których są położone.

3.3.1. Działania na rzecz poprawy istniejącego systemu wodnego Miasta Gdańska

Miasto Gdańsk, mając świadomość potencjalnego zagrożenia powodzią, sukcesywnie, od początku lat dziewięćdziesiątych, w miarę posiadanych środków finansowych, modernizuje istniejące obiekty osłony przeciwpowodziowej oraz buduje nowe.

W celu poprawy skuteczności odbioru wód opadowych i gruntowych ponosi znaczne koszty na bieżącą konserwację i poprawę stanu technicznego potoków, kanalizacji deszczowej i melioracji. Buduje też nowe kolektory deszczowe i zbiorniki retencyjne, szczególnie na Górnym Tarasie, w celu przejęcia wód z nowobudowanych dzielnic mieszkaniowych.

Uchwałą Rady Miasta Gdańska Nr XLII/1297/2001 z dnia 20 grudnia 2001 r. został przyjęty do realizacji plan najpilniejszych zadań inwestycyjnych i remontowych w latach 2002 – 2010 celem zabezpieczenia Miasta Gdańska przed powodzią.

Sprawa zabezpieczenia miasta Gdańska przed powodzią znalazła również swoje odzwierciedlenie w Uchwale Rady Miasta Gdańska Nr XLVII/1415/2002 z dnia 26 marca 2002 r. dotyczącej gminnego i powiatowego programu ochrony środowiska na lata 2002 – 2010.

W roku 2004 uaktualniono Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2004 – 2008, w którym został przyjęty do realizacji program zabezpieczenia przeciwpowodziowego i gospodarki wodami opadowymi.

Inwestycje (budowa i modernizacja)

W 2004 r. wykonano następujące zadania inwestycyjne:

- I etap budowy kanalizacji deszczowej w dzielnicy Zabornia
- regulację Potoku Oruńskiego wzdłuż ul. Bieszczadzkiej
- stawy w Parku Oruńskim na Potoku Oruńskim
- regulację Potoku Bystrzec I – przebudowa mostów drogowych w ciągu ulic Aldony i Wallenroda

Kontynuowano następujące zadania inwestycyjne:

- zbiornik retencyjny „Augustowska” wraz z regulacją Potoku Oruńskiego,
- zbiornik retencyjny Nr 2 na Potoku Oruńskim

Przystąpiono do realizacji:

- zbiornika retencyjnego „Górny Młyn”
- zbiornika retencyjnego „Łabędzia”
- zrzutu eksploatacyjno-powodziowego Nr 3 z Kanału Raduni do rzeki Raduni,
- zbiornika wód deszczowych na cmentarzu Łostowice z odprowadzeniem do zbiornika Zabornia
- kanalizacji deszczowa w rej. ul. Kwietnej
- kanalizacji deszczowa w rej. ul. Kaplicznej

Do realizacji w najbliższych latach pozostają następujące zadania z zakresu osłony przeciwpowodziowej i gospodarki wodami opadowymi przygotowane w fazie projektowej:

- budowa przerzutu wód Potok Siedlicki – zbiornik „Łabędzia”
- Potok Siedlicki – budowa zrzutu syfonowego do Kanału Raduni (wraz z odwodnieniem terenu parkingu UMG)
- kanalizacja deszczowa w rej. Al.Armii Krajowej z odprowadzeniem na nowy syfon
- regulacja Potoku Oruńskiego na odcinku km 2+590÷3+332 tj. od ul. Bieszczadzkiej do zbiornika „Augustowska” (lista rezerwowa WPI)
- regulacja Potoku Kowalskiego km 0+000 – 0+500
- zrzut eksploatacyjno-powodziowy Nr 1 z Kanału Raduni do Opływu Motławy,
- zbiornik retencyjny Jabłoniowa i rów S-1
- przebudowa rowu S-2
- regulacja Potoku Jasień
- kanalizacja deszczowa w zlewni Potoku Granicznego wraz z budową zbiornika retencyjnego „Orłowska II”

Konserwacja, remonty, bieżące utrzymanie, usuwanie skutków powodzi

W ramach eksploatacji i bieżących remontów odmula się cieki i oczyszcza z zanieczyszczeń powierzchniowych, likwiduje zatory w naturalnych przewężeniach cieków, usuwa zatory lodowe i odladza stopnie piętrzące na zbiornikach retencyjnych, kosi skarpy rowów i wałów przeciwpowodziowych, naprawia umocnienia brzegowe, odmula i czyści kolektory deszczowe, studzienki rewizyjne, wpusty deszczowe i separatory. Prowadzi się naprawę koryt cieków i ubytków w wałach przeciwpowodziowych, remontuje się zespoły pompowe w pompowniach melioracyjnych, naprawia urządzenia piętrzące, wymienia lub naprawia uszkodzone przepusty, prowadzi się renowację istniejących kolektorów deszczowych, naprawia zespoły pompowe i filtry w studniach publicznych itp.

3.3.2. Koszty

W roku 2004 na ochronę przeciwpowodziową, odbudowę i utrzymanie miejskich cieków, budowli wodnych, urządzeń melioracyjnych, studni publicznych i kanalizacji deszczowej wydatkowano z budżetu Miasta, Gminnego i Powiatowego Funduszu Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej następujące kwoty:

- na konserwację, remonty, bieżące utrzymanie	14 239 047 zł.
- korzystanie ze Środowiska	429 713 zł.
- na inwestycje (modernizacja i przebudowa)	16 424 563 zł.
- usuwanie skutków klęsk żywiołowych	1 732 972 zł.

Zestawienie istniejących zbiorników retencyjnych (w administracji Gdańskich Melioracji Sp. z o.o.)

Lp.	Nazwa obiektu	Powierzchnia zbiornika (ha)	Pojemność retencyjna (czynna) zbiornika (m ³)
1.	Zbiornik Nr 1 na Potoku Jelitkowskim, km 0+327, ul. Jelitkowska	0,76	3800

2.	Zbiornik Nr 2 na Potoku Jelitowskim, km 0+905, ul. Orłowska	0,68	3400
3.	Zbiornik Nr 3 na Potoku Jelitkowskim, km 1+366, ul. Chłopska	1,11	5550
4.	Zbiornik Nr 4 na Potoku Jelitkowskim, km 2+120, ul. Subisława	1,89	9450
5.	Zbiornik Nr 5 na Potoku Jelitowskim, km 2+819, ul. Grunwaldzka	1,36	6800
6.	Zbiornik Nr 6 na Potoku Jelitkowskim „Opacka”, km 3+100, ul. Grunwaldzka 520	0,46	2300
7.	Zbiornik Nr 7 na Potoku Jelitkowskim, km 3+360, Park Oliwski	0,36	3600
8.	Zbiornik Nr 8 na Potoku Jelitkowskim, km 4+010, ul. Spacerowa	1,76	8800
9.	Zbiornik Nr 12 na Potoku Jelitkowskim, km 5+375, ul. Bytowska 4	0,63	3150
10.	Zbiornik Nr 14 na Potoku Jelitkowskim, km 5+945, ul. Bytowska 4a	0,72	3700
11.	Zbiornik Owczarnia	0,17	brak danych
12.	Zbiornik na terenie POD „Przy Torze”, ul. Hynka	0,07	1562
13.	Staw „Wielkopolska”, Gdańsk-Łostowice, ul. Wielkopolska	1,15	1740
14.	Zbiorniki „Przemyska-Białostocka”, Gdańsk-Ujeścisko, ul. Białostocka	0,18 i 0,41	2010
15.	Zbiornik „Srebrniki” na Potoku Strzyża (Bystrzec I), km 4+730 ÷ 5+100, ul. Słowackiego	2,58	30100
16.	Zbiornik „Ogrodowa” na Potoku Strzyża (Bystrzec I), km 5+995, ul. Ogrodowa	0,30	1500
17.	Zbiornik „Kiełpinek” na Potoku Strzyża (Bystrzec I), ul. Szczęśliwa	2,17	17540
18.	Zbiornik „Potokowa-Słowackiego”, ul. Słowackiego	0,30	6700
19.	Zbiornik „Wileńska” na Potoku Królewskim (Bystrzec II), km 2+720 ÷ 2+900, ul. Wileńska	1,28	7070
20.	Zbiornik „Powstańców Warszawskich” na Potoku Siedlickim, ul. Powstańców Warszawskich	0,30	3400
21.	Zbiornik „Zabornia” na Potoku Siedlickim km 3+647 ÷ 3+800, ul. Kartuska	0,42	9000
22.	Zbiornik „Myśliwska” na Potoku Siedlickim, km 4+200 ÷ 4+842, ul. Myśliwska	0,64	7222
23.	Staw „Cyganka” Gdańsk-Suchanino, ul. Bethowena i Cygańska Góra	0,18	brak danych
24.	Zbiornik „Zakoniczyn C” Gdańsk-Orunia, ul. Wieżycka i Świętokrzyska	0,70	1100
25.	Zbiornik „Nowiec II” na Potoku Strzyża, ul. Kiełpińska	0,60	8400
26.	Zbiornik „Małomiejska-Platynowa” Gdańsk-Orunia	0,70	3200
27.	Zbiornik „Kolorowy” na Potoku Maćkowy, ul. Niepołomicka	0,90	3200
28.	Zbiornik Nr 1 na Potoku Oruńskim	7,00	80000

29.	Zbiornik „Klukowo” na rowie M, Gdańsk-Klukowo	1,50	8000
30.	Staw przy ul. Warszawskiej – Łódzkiej, Gdańsk-Ujeścisko	0,73	1600
31.	Zbiornik „Barniewice”	0,48	5150
RAZEM			249 044 m³

Mapa zagrożenia powodziowego miasta Gdańska

